

**ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ¹ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ՝
ՍԱԿՍ² ԺՈՂՈՎՈՑԵՆ³, ՈՐ ԵՂԵՆ Ի ՀԱՅՍ⁴**

Ա.⁵ Առաջին ժողով⁶ արար երանելի հայրապետն մեր սուրբն Գրիգոր⁷, ի քսաներորդ⁸ ամի կաթողիկոսութեան⁹ իւրում¹⁰, եւ յերեսուն եւ եւթն¹¹ ամի թագաւորութեանն¹² Տրդատայ¹³, ի թագաւորաբնակ քաղաքին յարքայութեանն¹⁴

Հայոց, յորժամ եկն¹⁵ Ռստակէս¹⁶ ի Նիկիայ¹⁷ սուրբ¹⁸ ժողովոյն¹⁹, բերելով ընդ ինքեան զԳիր²⁰ կանոնաց²¹ թուեալ միահամար կարգաւ²² տունս ԾԱ²³, յոր²⁴ նայեցեալ սրբոյն Գրիգորի՝ սուղ ինչ յաւելումն²⁵ արարեալ յեղեալ²⁶ կանոնսն սուրբ հայրապետացն, որք ի Նիկիայն²⁷ ժամանեալ ժողով²⁸:

- 1 *ե Յոհաննու փխ Յովհաննու (a) (a-ում վերնագրին նախորդում է տուեալ ժողովածոյում այս նիւթի ԾԷ համարը, i-ում՝ ԼԶ, իսկ e-ում՝ Թ հերթական համարը. i₂-ում, m-ում եւ s-ում նիւթերի համարներ չկան):*
- 2 *s վասն սուրբ փխ Յովհաննու Իմաստասիրի... Սակս (ae)*
- 3 *ե ժողովոյն, a ժողովոց փխ ժողովոցն (s)*
- 4 *a Հայք, s Հայս՝ ի սրբոյն Գրիգորէ սկսեալ փխ Հայս (e) / ii₁i₂ Կանոն (i Կանօն) սուրբ հայրապետին տիեզերայոր (i₁ տիեզերայոյս) Հայոց Մեծաց Յօհաննու Օձնեցոյն (i₁ Յօհաննու Օձնեցոյ) եւ այլ սուրբ հարանցն (i₁ հարանց) Հայոց եւ Ասորոց (i₁ չիք եւ Ասորոց) փխ Յովհաննու Իմաստասիրի...Հայս (aes) (երկու տող. m-ում վերտառութեան տեղը գրչի կողմից բաց է թողնուել՝ հետագայում միւս վերնագրերի նմանութեամբ կարմրատառ գրելու համար եւ մոռացութեան մատնուել):*
- 5 *a չիք Ա. (eii,ms) (հինգ գրիչներն էլ ձեւատրել են այս հատուածահամար-ժողովահամարը լուսանցքում, փոքրատառով եւ պատուոյ ճշանկերի մէջ. այդպէս նաեւ՝ յաջորդները):*
- 6 *ii₁i₂ ժողովն փխ ժողով (aems)*
- 7 *s եղե ի Հայս փխ արար...Գրիգոր (aeii,m)*
- 8 *e Ի, i₁ Ի-երրորդի, i քսաներրորդի, i₂ Ի-երրորդի, m ի Ի-երրորդի, s ի Ի փխ ի քսաներրորդ (a) (այս ժողովը Գրիգոր Լուսատրչի քահանայապետութեան «քսաներրորդ տարով» է թուագրում նաեւ միայն յունարէն թարգմանութեամբ մեզ հասած «Narratio de rebus Armeniae» կոչուած Ը դարի հայ-քաղկեդոնական պատմական երկը):*
- 9 *ii₁i₂m կաթողիկոսութեանն փխ կաթողիկոսութեանն (aes)*
- 10 *s սրբոյն Գրիգորի փխ իւրում (aeii,m)*
- 11 *i Ե, s Է փխ եւթն (a) / e ԼԷ, i₁m յԼԵ փխ եւ յերեսուն...եւթն (ais)*
- 12 *m թագաւորութեան*
- 13 *i₁ms Տրդատս*
- 14 *m յարքայութեան*

Բ.²⁹ Երկրորդ³⁰ ժողով արար սուրբն Ներսէս, յորժամ դարձաւ³¹ ի Հայս՝ ի Կոստանդնու-

- 15 *s զայն փխ թագաւորութեանն...եկն (երկու տող) (aeii,m)*
- 16 *e Ըորատակէս, i Արիստակէս, s Առիստակէսի՝ կանոնական գրով փխ Ռստակէս (ai,m)*
- 17 *i₁ Նիկիա, i Նիկիոյ փխ Նիկիայ (aems) (i-ի այդ ընթերցումն է իր տպագրում դրել Հ. Ն. Պողարեանը)*
- 18 *s չիք սուրբ (aeii,m)*
- 19 *m ժողովոյ*
- 20 *m Գիր*
- 21 *i կանոնացն*
- 22 *e միահամար կարգաց փխ միահամար կարգաւ (aii,m)*
- 23 *i₁m Ա փխ ԾԱ (ae) / i չիք ԾԱ (ըստ Հ. Ն. Պողարեանի՝ վերականգնելի է Ի փխ ԾԱ, սակայն ճշելի է, որ Յովհաննէս Օձնեցու «Կանոնագիրք Հայոց»-ի սկզբօրինակում եւս (մինչեւ նրա մեծ խմբագրումը Թ դ. երկրորդ կեսում), ըստ մեզ հասած չխմբագրուած տարբերակի գրչագրերի՝ ներկայացուած են եղել ոչ միայն բուն Նիկիայի ժողովի 20 կանոնները, այլեւ նրան նախորդած Անկիւրիայի, Կեսարիայի (յունարէն տարբերակում՝ նախորդի կազմում) եւ Նեոկեսարիայի ժողովներինը, ընդ որում՝ ընդամենը հէնց 50 կամ 51 կանոն (տե՛ս մեր պատրաստած նոր քննական բնագիրը):*
- 24 *a յորս փխ յոր (ei,m) / i այսր փխ ԾԱ, յոր (իմա՝ Ա, յոր-ից)*
- 25 *m աւելումն*
- 26 *i եղեալ*
- 27 *e Նիկիա փխ Նիկիայն (aii,m)*
- 28 *s չիք բերելով ընդ...ժողով (aeii,m) (վեց տող)*
- 29 *a չիք Բ. (eii,ms)*
- 30 *e Երկու փխ Երկրորդ (aii,ms)*
- 31 *e դարձաւ, s եկն փխ դարձաւ (aii,m)*